Ársskýrsla 2010

Faxaflóahafnir sf
Associated
Icelandic
Ports

Á Langasandi

Tileinkað HKL

Þar sem gulan vitann
ber við elliheimilið
hættir sandurinn
að vera ljós

Og rennur
saman við
Tímahafið

Gyrðir Elíasson
(f. 1961)

Tvífundnaland, 2003

Ljósmynd á forsíðu:
Haukur Már Hauksson
Ljósmynd á baksíðu:
Leifur Wilberg Orrason

Haukur Már Hauksson

Frá stjórnarformanni

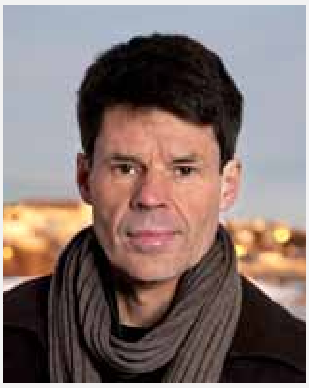

Fyrirtækjum sem sækjast eftir aðstöðu við Faxaflóahafnir fjölgar ört. Fyrir utan útgerðir, flutningafyrirtæki og hafnsækinn iðnað, stóran og smáan, hefur á undanförnum árum orðið mikill vöxtur í hafnsækinni ferðaþjónustu. Henni fylgja veitingastaðir, hótel og minjagripabúðir og hún er mikilvæg lyftistöng fyrir söfn á borð við Sjóminjasafnið Víkina. Auk þess sækja nú skapandi greinar í stórum stíl í aðstöðu við Gömlu höfnina í Reykjavík. Gamla höfnin er að verða heitasti staðurinn í borginni.

Orðið hafnsækin starfsemi hefur því fengið víðtæka merkingu undanfarin ár, eins og hefur gerst víða erlendis. Hér á landi hafa Húsvíkingar verið frumkvöðlar í hafnsækinni ferðaþjónustu og safnastarfsemi tengdri sjónum. Þessi þróun hefur í för með sér að notendur hafnasvæðanna verða æ fjölbreyttari og að sama skapi eru gerðar meiri og fjölþættari kröfur til hafnanna. Segja má að hafnirnar séu að verða æ flóknara og um leið viðkvæmara sambýli. Til að það gangi upp þarf samvinnu og samráð.

Stjórn Faxaflóahafna tók tvö skref síðastliðið haust til að efla hafnarsambýlið. Stjórnin samþykkti samhljóða að láta vinna tillögu að heildstæðri umhverfisstefnu fyrir fyrirtækið. Verkfræði- og ráðgjafarfyrirtækið Efla var fengið til verksins. Það hefur þegar skilað drögum að ítarlegri skýrslu þar sem umhverfisþættir í rekstri Faxaflóahafna eru greindir. Fjallað er um viðskiptaumhverfi hafnanna og stöðu skipulagsmála. Einnig er gerð grein fyrir stöðu umhverfismála í nokkrum höfnum í nágrannalöndum.

Hin tillagan kvað á um að stjórn Faxaflóahafna haldi árlega opinn fund með hinum fjölbreyttu notendum hafnanna. Faxaflóahafnir telja mikilvægt að geta komið málefnum fyrirtækisins á framfæri við notendur hafnanna og ekki er síður mikilvægt að þeir geti komið sínum sjónarmiðum milliliðalaust á framfæri. Fyrsti notendafundurinn var haldinn 12. október og kallaður „Málþing með notendum Faxaflóhafna“. Þingið tókst vel. Þar ræddi meðal annarra sviðsstjóri frá Samskip um þróun vöruflutninga til og frá Íslandi og framkvæmdarstjóri Eldingar hvalaskoðunarþjónustu fjallaði um þróun í hafnsækinni ferðaþjónustu.

Telja má víst að aðsókn eftir fjölbreyttri aðstöðu við hafnirnar muni áfram aukast. Það mun skapa ærin verkefni fyrir Faxaflóahafnir. Eitt stórt verkefni var falið stýrihóp stofnuðum á útmánuðum undir formennsku undirritaðs. Hópnum er ætlað að endurskoða skipulag við Gömlu höfnina frá Grandagarði að tónlistar- og ráðstefnuhúsinu. Hópnum er nánar tiltekið ætlað að taka afstöðu til fyrirliggjandi áætlana, marka sýn til framtíðar, undirbúa endurskoðun skipulagsvinnu á hafnarsvæðinu og hafa yfirumsjón með framgangi hennar. Hvorki meira né minna. Við eigum að skila niðurstöðum fyrsta september.

Hjálmar Sveinsson, *stjórnarformaður Faxaflóahafna*

Björn Pálsson

Ávarp hafnarstjóra

Fæstir gera sér grein fyrir því hversu stór hluti efnahagslífs Íslendinga tengist höfnum og hafnarsvæðum. Um hafnirnar fer nánast allur fiskur, hráefni til iðnaðar, framleiðsla fyrirtækja og almennar neysluvörur. Á landi eru flutningafyrirtæki sem ýmist skila vöru á hafnarbakka til útflutnings eða annast dreifingu á vöru til neytenda innanlands. Á þessum vettvangi eru Faxaflóahafnir sf. lykilaðili í þróun, uppbyggingu og rekstri mikilvægra innviða í flutninga- og efnahagskerfi landsins. Því má einnig halda fram að í rekstri Faxaflóahafna sf. megi sjá spegilmynd efnahagslífsins þegar umsvif minnka verulega í samdrætti en aukast hressilega þegar betur árar. Allt er þetta kunnuglegt erlendis frá og nú berast þær fregnir frá erlendum höfnum, þar sem umsvif minnkuðu verulega árið 2008, að líf sé að færast í tuskurnar – og það byrjar á hafnarsvæðunum.

Því miður var árið 2010 ekki eitt af bestu árum Faxaflóahafna sf. og útlit er fyrir að árið 2011 verði með líkum hætti. Eftir sem áður er afkoma fyrirtækisins á árinu 2010 viðunandi og taki atvinnu- og efnahagslíf við sér mun það strax sjást í auknum umsvifum og jákvæðari afkomu Faxaflóahafna sf. Þrátt fyrir minni umsvif en oft áður þá leynast ýmis tækifæri sem vonandi verða einhver að raunverulegum verkefnum. Margir hafa sýnt aðstöðunni á Grundartanga áhuga, ferðamönnum með farþegaskipum fer fjölgandi og tækifæri eru til að laða að aukinn sjávarafla með bættri aðstöðu í Reykjavík og á Akranesi. Galdurinn felst í að koma auga á tækifærin, hafa trú á þeim og fylgja þeim eftir. Árangur í þeim efnum kemur öllum til góða.

Lífið í Faxaflóahöfnum er fjölbreytt sem fyrr og fjölbreytnin eykst heldur. Haftengd ferðaþjónusta fer vaxandi og henni fylgir aukið mannlíf og menning. Í bland við flutninga, skip og fisk er það hlutverk okkar að skapa umhverfi þar sem ýmis konar þjónusta, menning og gott mannlíf getur blómstrað í góðri sátt. Aðdráttarafl hafnarsvæða mun aldrei dvína og jákvæður áhugi mun styrkja vitund fólks um mikilvægi hafna og hafnarstarfsemi. Það verður því áfram spennandi verkefni að flétta saman þessa þætti.

Sem aldrei fyrr eru hafnarsvæðin innan Faxaflóahafna sf. mikilvægur vettvangur athafnalífs af ýmsum toga. Ef vel er róið á mið þeirra tækifæra sem við höfum þá mun okkur farnast betur en síðustu misseri. Enginn bilbugur er á starfsfólki Faxaflóahafna sf. sem hefur leyst sín verk í meðbyr og mótbyr af stakri prýði og trúmennsku og fyrir það ber að þakka. Vonandi mun okkur farnast vel á komandi árum og hafnarsvæði Faxaflóahafna sf. iða af fjölbreyttri starfsemi og fjölskrúðugu mannlífi.

Gísli Gíslason, *hafnarstjóri*

Skýrsla stjórnar Faxaflóahafna sf. og hafnarstjóra á ársfundi Faxaflóahafna sf. 20. maí 2011

Inngangur

Starfsemi Faxaflóahafna sf. árið 2010 bar nokkur merki þess samdráttar sem orðið hefur í íslensku efnahags- og atvinnulífi. Umfang starfseminnar var nokkuð sambærilegt því sem var árið 2009 eftir talsverðan samdrátt í flutningum, tekjum og eftirspurn eftir nýjum lóðum. Þrátt fyrir þessa þróun hefur rekstur Faxaflóahafna sf. verið viðunandi þar sem tekjusamdrætti hefur verið mætt með aðhaldi og breytingum á umfangi í rekstri og framkvæmdum. Afkoma ársins var betri en gert hafði verið ráð fyrir í fjárhagsáætlun og má þakka þann árangur varkárni og aðhaldi starfsmanna í rekstri fyrirtækisins. Hlutverk Faxaflóahafna sf. er ekki síst að skapa fyrirtækjum bestu aðstæður til rekstrar hvort heldur er við hafnarbakka eða á landi. Um margt hefur tekist vel í þeim efnum og þó svo að stórum verkefnum verði ekki lokið fyrr en að nokkrum árum liðnum þá tókst á árinu 2010 að koma áleiðs ágætum áföngum sem skipta munu efnahags- og atvinnulíf á starfssvæði fyrirtækisins miklu. Þróun hafnar- og athafnasvæða er langtímaverkefni þar sem horfa þarf til langrar framtíðar. Þar reynir á framsýni og útsjónarsemi við skipulagningu og framkvæmdir þannig að best nýtist notendum og samfélaginu í heild. Í umhverfi samdráttar og kyrrstöðu verður að treysta því að fjárfestingar í lóðum og aðstöðu skili sér í auknum umsvifum þegar til lengri tíma er litið.

Á árinu 2010 lauk áfanga við landmótun í Vesturbugt Gömlu hafnarinnar og hluta frágangs við Sjóminjasafnið og verbúðirnar við Geirsgötu leigðar nýjum aðilum sem stunda þar fjölbreyttan atvinnurekstur. Bæði þessi verkefni hafa opnað á ný tækifæri og skapað aukið mannlíf í Suðurbugt og Vesturbugt, sem án vafa á eftir að vaxa frekar og dafna. Unnið var að landþróun í Sundahöfn utan Klepps og að undirbúningi frekari uppbyggingar hafnarmannvirkja í Sundahöfn. Gengið var frá uppgjöri samnings við Lífland vegna kaupa á eignunum Korngarðar 7 og 5 í Sundahöfn og úthlutun lóðar til fyrirtækisins á Grundartanga í samræmi við þann samning sem gerður var á árinu 2008. Á Grundartanga var hafist handa við undirbúningsframkvæmdir að lengingu viðlegubakkans, landmótun og formun lóða á vestursvæðum. Þá var unnið að rannsóknum á öldufari við höfnina á Akranesi til undirbúnings aðgerðum til að auka kyrrð í höfninni og til að móta tillögur að skipulagi hafnarinnar og næsta nágrennis hennar. Í Borgarnesi vann sveitarfélagið að gerð aðalskipulags en Faxaflóahafnir sf. hafa skoðað hvernig megi endurbæta aðstöðu fyrir smábáta í Borgarneshöfn. Þá var hafist handa við gerð umhverfisstefnu fyrir Faxaflóahafnir sf., sem er afar mikilvægt verkefni fyrir fyrirtæki sem tengist á mörgum sviðum ýmsum umhverfisþáttum beint og óbeint.

Þegar á heildina er litið er afkoma og rekstur Faxaflóahafna sf. viðunandi, en áfram nokkur óvissa framundan um þróun efnahags- og atvinnumála, en þróun þeirra ræður mestu um afkomu fyrirtækisins. Vöruflutningar á milli áranna 2009 og 2010 drógust frekar saman á milli áranna eða um 9%, en aukning í lönduðum fiski og hækkun verðmæta þess afla sem landað var leiddi til nokkuð aukinna tekna fyrirtækisins í aflagjöldum. Því má segja að aukinn afli og verðmæti hafi verið jákvæðasti þátturinn í rekstrarumhverfi fyrirtækisins.

Eignaraðilar Faxaflóahafna sf. og eignarhlutir þeirra eru:

Reykjavíkurborg	75,00%
Akraneskaupstaður	10,70%
Hvalfjarðarsveit	9,24%
Borgarbyggð	4,84%
Skorradalshreppur	0,22%

Stjórn fyrirtækisins

Á aðalfundi Faxaflóahafna sf. þann 23. júní 2010 voru eftirtaldir aðilar skipaðir í stjórn fyrirtækisins:

Frá Reykjavíkurborg:

Aðalmenn:	Hjálmar Sveinsson, *formaður*
	S. Björn Blöndal, *varaformaður*
	Júlíus Vífill Ingvarsson
	Björk Vilhelmsdóttir
	Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir
Varamenn:	Hjördís Sjafnar Ingimundardóttir
	Arna Garðarsdóttir
	Gísli Marteinn Baldursson
	Dagur B. Eggertsson
	Kjartan Magnússon

Frá Akraneskaupstað:

Aðalmaður:	Sturlaugur Sturlaugsson
Varamaður:	Guðni Tryggvason
Áheyrnarfulltrúi:	Gunnar Sigurðsson

Frá Hvalfjarðarsveit:

Aðalmaður:	Sigurður Sverrir Jónsson
Varamaður:	Ása Helgadóttir

Frá Borgarbyggð og Skorradalshreppi:

Aðalmaður:	Páll Brynjarsson
Varamaður:	Geirlaug Jóhannsdóttir

Áheyrnarfulltrúi starfsmanna kosinn af starfsfólki:

Aðalmaður:	Hermann Bridde
Varamaður:	Kristjana Óladóttir

Afkoma ársins 2010

Afkoma Faxaflóahafna sf. árið 2010 var nokkru betri en ráð var gert fyrir í fjárhagsáætlun. Í ljósi almennrar óvissu um þróun efnahagsmála var stuðst við varfærna tekjuspá og sérstaks aðhalds gætt varðandi rekstrargjöld. Niðurstaðan er því vel viðunandi, en tekjur voru nokkuð umfram áætlun en rekstrarútgjöld nánast þau sem áætluð voru. Þá var þróun fjármagnsliða hagstæðari en reiknað var með og rekstrarhagnaður því meiri en áætlað hafði verið. Hafa verður í huga að tekjuáætlun ársins 2010 var gerð við allnokkra óvissu, sérstaklega hvað varðar þróun flutninga, umfang og verðmæti sjávarafla, verðlags og gengis. Niðurstaða reikningsins ber með sér að mjög varlega var farið varðandi aflagjöld, vörugjöld náðu hins vegar ekki því sem áætlað var en þróun gengis og verðlags varð nokkru hagstæðari en ráð var fyrir gert.

Rekstrartekjur Faxaflóahafna sf. árið 2010 voru kr. 2.317.838.357 sem er 4,5% hækkun tekna á milli ára. Tekjuspá í fjárhagsáætlun ársins var nokkru varlegri en í heild voru tekjur 82,8 mkr. umfram áætlun eða 3,7%. Þar vegur langþyngst aukning aflagjalda, sem hafa síðustu ár tæplega tvöfaldast vegna aukins afla sem landað er hjá Faxaflóahöfnum sf., aukins verðmætis aflans og lágrar stöðu íslensku krónunnar.

	Árs-reikningur	Fjárhags-áætlun	Frávik	%
Vörugjöld	745.220	761.047	-15.827	-2,1
Aflagjöld	213.150	150.000	63.150	42,1
Skipagjöld	186.073	176.900	9.173	5,2
Eignatekjur	791.251	770.804	20.447	2,7
Hafnarþjónusta	208.192	202.161	6.031	3,0
Siglingavernd	170.660	174.153	-3.493	-2,0
Söluhagnaður o.fl.	3.294	0	3.294	0
Alls	2.317.840	2.235.065	82.775	3,7

þús.kr.

Þróun heildartekna og vörugjalda á síðustu árum hefur verið eftirfarandi sbr. neðangreinda töflu:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Heildar-tekjur	1.985,5	2.466,4	2.525,3	2.595,8	2.271,2	2.317,8
Vörugjöld	812,7	871,1	897,2	920,1	749,9	745,2

Þús. kr.

Samkvæmt framangreindu eru heildartekjur ársins 2010 tæpum 12.0% lægri en var árið 2008 og vörugjöld um 23.0% lægri en árið 2008.

Rekstrargjöld Faxaflóahafna sf. árið 2010 voru kr. 2.014.619.242 og hækka að krónutölu á milli ára um 11.0 mkr. eða um 0,5%. Frávikið frá fjárhagsáætlun ársins var 16,8 mkr. eða sem nemur 0,8%.

	Árs-reikningur	Fjárhags-áætlun	Frávik	Frávik %
Hafnarvirki	285.290	279.313	5.977	2,1%
Eignagjöld	274.829	252.629	22.200	8,8%
Hafnarþjónusta	322.111	315.009	7.102	2,3%
Skrifstofa og stjórnun	258.819	268.355	-9.536	-3,6%
Siglingavernd	130.618	129.989	629	0,5%
Raunbreyting lífeyrisskuldb.	1.274	0	1.274	–
Afskriftir	739.156	750.000	-10.844	-1,4%
Samtals	2.012.097	1.995.294	16.801	0,8%

Þús. kr.

Að teknu tilliti til fjármunaliða er rekstrarhagnaður ársins 2010 alls 269,8 mkr. sem er 138,8 mkr. hagstæðari niðurstaða en gert var ráð fyrir í fjárhagsáætlun og 165,9 mkr. hagstæðari niðurstaða en árið 2009.

Haukur Snorrason

Fastafjármunir voru í árslok 11,7 ma.kr. og er nánast óbreytt tala á milli ára. Langtímakröfur lækka um 98,6 mkr. og vegur þar þyngst að þurrð í eftirspurn lóða leiðir til þess að ekki verða til ný skuldabréf vegna lóðaúthlutana. Veltufjármunir lækka á milli ára um 93,0 mkr. og vegur þar þyngst uppgreiðsla útistandandi krafna. Eignir og eigið fé eru samtals 12,6 ma.kr. og lækka á milli ára um 70,0 mkr. sem m.a. skýrist af útgreiðslu arðs til eigenda á árinu 2010. Eiginfjárhlutfall lækkaði úr 84,3% í 83% á milli ára.

Langtímaskuldir Faxaflóahafna sf. voru í árslok 1.654,2 þús. kr. og lækka um 97,1 mkr. eða um 5,5%. Skammtímaskuldir lækkuðu hins vegar um 26,7 mkr. Skuldir alls voru í árslok 1.988,7 þús. kr. en voru í árslok 2009 alls 2.155,8 mkr. Lækkun á milli ára er 167,1 mkr. sem nemur um 7,8%.

Handbært fé frá rekstri var 136,3 mkr. hærra en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir. Engin lán voru tekin til rekstrar eða fjárfestinga á árinu 2010. Að teknu tilliti til fjárfestingahreyfinga hækkaði handbært fé um 36,9 mkr. og var í árslok 425,2 mkr.

Þegar á heildina er litið er niðurstaða rekstrar og fjárfestinga í samanburði við fjárhagsáætlun vel viðunandi. Hafa verður í huga að áætlanagerðin bjó við afar óvissa þróun ýmissa þátta efnahagsmála og umsvifa í samfélaginu. Lækkun verðbólgu og styrking gengis hafði almenn jákvæð áhrif og aukinn afli og vaxandi aflaverðmæti kom til góða hvað tekjur varðar en tekjufall af vörugjöldum er enn nokkuð undir meðaltekjum af þeim lið á s.l. 10 árum. Aðeins var úthlutað tveimur lóðum á árinu 2010 en ekki er útlit fyrir að veruleg breyting verði á eftirspurn lóða á næstu misserum. Þá liggur fyrir að fasteignamat lækkaði í lok árs 2010 sem þýðir að lóðarleigutekjur munu lækka. Því verður enn búið við ákveðna óvissu og viðkvæmt umhverfi á næstu mánuðum og e.t.v. árum þó svo að örlítil batamerki megi greina ef gengið er út frá því að almennt ástand efnahagsmála versni ekki frá því sem nú er. Viðunandi árangur á árinu 2010 undirstrikar því ágæta stöðu Faxaflóahafna sf. með þeim fyrirvara að gæta þarf varkárni á komandi mánuðum, ekki síst hvað varðar tekjuhlið rekstrarins.

Haukur Snorrason

Fjárfestingar og framkvæmdir á árinu 2010

Skipting fjárfestinga eftir hafnarsvæðum er eftirfarandi:

	Fjárfesting	Hlutfall
Gamla höfnin	117,7	12,4%
Sundahöfn	748,1	78,9%
Grundartangi	69,7	7,4%
Akranes	5,4	0,6%
Annað	6,8	0,7%
Alls	947,7	100%

millj.kr.

Á árinu 2010 var gengið frá uppgjöri samnings vegna kaupa á eignunum Korngarðar 7 og 5 og úthlutun lóðar á Grundartanga í samræmi við þann samning sem gerður var á árinu 2008. Þá var úthlutun lóðarinnar Klettagarðar 4 afturkölluð og lóð úthlutað að nýju. Afturköllun lóðarinnar var eignfærð og því er kostnaður við eignabreytingar hærri sem því nemur, en tekjur af endurúthlutun færast undir liðinn „lóðaúthlutun“. Tekjur af þeim lið á árinu voru alls 179,2 mkr. en voru áætlaðar 89,0 mkr. Af þeim lið leiddi einnig að veitt skuldabréfalán voru 67,8 mkr.

Í Gömlu höfninni var m.a. unnið að frágangi á Slippasvæðinu næst Sjóminjasafninu. Gengið var frá grjótvörn og niðurrekstri undirstaða fyrir göngupalla meðfram ströndinni. Þá var gengið frá palli, brú, gangstéttum og öðrum þáttum næst Sjóminjasafninu Víkinni og er svæðið því smám saman að taka á sig ágæta mynd, ekki síst eftir að gengið var frá ytra byrði Grandagarðs 8. Þá var einnig unnið að lagfæringu göngustígs og umhverfi á lóðarmörkum frá Lýsi hf. að Fiskislóð 33. Áfram var haldið við endurnýjun á þaki og gluggum verbúðanna á Grandagarði og þar teknir inn nýir leigjendur í syðsta hluta verbúðanna, með það að markmiði að glæða starfsemi í verbúðunum auknu lífi. Á Norðurgarði var unnið að endurbótum á trébryggju sem er aðallöndunarbryggja HB Granda hf. Í Suðurbugt varð

Haukur Snorrason

sú breyting stærst að með útleigu verbúðanna þar til aðila í veitingarekstri, handverki og fleira, tókst að skapa aukið mannlíf og umferð fólks. Óhætt er að fullyrða að nýjum leigjendum hafi tekist afar vel að uppfylla þau markmið sem stjórn Faxaflóahafna sf. setti með breytingu á notkun húsanna. Í lok árs 2010 var síðan samþykkt að ganga frá samningi við Minjavernd hf. um flutning á saltfiskverkunarhúsinu Sólfelli á bílastæði næst verbúðunum. Samhliða því var ákveðið að loka götunum umhverfis verbúðirnar fyrir umferð, en bæta þannig öryggi og aðgengi fólks. Nokkur kostnaður var við endurnýjun verbúðanna, eða um 20.0 mkr. vegna frárennslis, burðarþols lofta og fleira en að öðru leyti önnuðust leigjendur endurnýjun innviða og uppsetningu innréttinga. Loks var hafist handa við endurnýjun á trébryggju á Ingólfsgarði og lýkur því verki vorið 2011 samhliða ýmsum frágangsverkum við Hörpuna.

Í Sundahöfn var haldið áfram þróun lands utan Klepps með móttöku á efni í landfyllingu sem er forsenda þess að hægt sé að hefjast handa við byggingu á nýjum hafnarbakka á þessum stað. Að auki var hafist handa við umhverfisverkefni á Skarfagarði þar sem gengið verður frá yfirborði á grjótgarði út að innsiglingarvita, sem settur verður upp fremst á garðinn.

Þá var rofið skarð í grjótvegg við Skarfaklett og settur stigi niður í fallega sandfjöru sem áður var almenningi óaðgengileg, en er nú opin þeim sem vilja njóta. Á fyrri hluta ársins 2010 var lokið samningi við Mjólkurfélag Reykjavíkur (Lífland) um kaup eigna við Korngarð, sem er hluti af verkefni MR að flytja starfsemi sína upp á Grundartanga. Faxaflóahafnir sf. eru því eigendur eignanna Korngarður 6, 8 , 5, 7 og 11 en þar er um að ræða fasteignir sem eru um 5.300 m^2 á lóðum sem eru um 7.300 m^2. Samkvæmt framkvæmdaáætlun Faxaflóahafna sf. er fyrirhugað að ráðast í mjög viðamiklar framkvæmdir við bakkagerð og landþróun í Sundahöfn á næstu árum. M.a. er þar gert ráð fyrir lengingu Skarfabakka sem fyrsta áfanga þess verkefnis. Í tengslum við þær framkvæmdir þarf að endurskoða lóðaskipulag við Korngarða þannig að best henti þeim aðilum sem eru með starfsemi þar og nýjum aðilum sem hefðu hug á að hefja þar starfsemi.

Á Grundartanga var boðinn út fyrsti áfanginn í því verkefni að lengja viðlegumannvirki þar um 120 metra. Unnið var að því að leggja út grjótgarða en efnið sem notað er til þess kemur úr svæði þar sem til verða byggingalóðir. Þá var unnið að umhverfisfrágangi á Grundartanga með gerð jarðvegsmana og gróðursetningu auk þess sem slitlag var endurbætt á götum. Á árinu 2010 var áfram unnið að undirbúningi og könnun á mögulegum vatnstökustöðum norðan Hvalfjarðar á vegum Vatnsveitufélags Hvalfjarðar, sem er sameignarfélag Faxaflóahafna sf. og Hvalfjarðarsveitar. Vatnsveitumálin eru afar mikilvæg báðum aðilum, en nokkrir valkostir eru fyrir hendi um framhald málsins. Á Grundartanga er mjög mikilvægt að fá aukið neysluvatn og iðnaðarvatn til kælingar og standa vonir til þess að á árinu 2011 verði mótuð sú stefna sem hrint verður í framkvæmd í áföngum á næstu árum.

Á Akranesi var unnið að undirbúningi byggingar aðstöðu fyrir útgerðir smábáta á lóðinni Faxabraut 3, sem er á milli hafnarhússins á Akranesi og fiskmarkaðarins. Með því að skapa útgerðum smábáta betri aðstöðu á landi á Akranesi er verið að styrkja höfnina sem fiskihöfn og treysta grundvöll fiskmarkaðarins í sessi, en verulega hefur dregið úr löndun á fiski á Akranesi eftir að togarar HB Granda hf. hófu að landa afla sínum í Reykjavík. Þá var unnið áfram að öldufarsmælingum og rannsóknum í tengslum við aðgerðir til að auka kyrrð í höfninni og afla upplýsinga um hvernig megi koma fyrir landfyllingum sem myndu auka bakland hafnarinnar, en það hefur verið einn helsti Akkilesarhæll hafnarinnar á Akranesi. Með breytingum á löndun togara HB Granda hf. á ferskum og frystum fiski auk vandkvæða í rekstri Sementsverksmiðjunnar hafa aðstæður í Akraneshöfn breyst verulega, en þó er þar vaxandi smábátaeign auk þess sem uppsjávarfiski er landað þar á fyrri hluta árs. Nokkur tækifæri eru í því að bæta aðstöðu útgerðaraðila smábáta, sem hugsanlega getur laðað að sér aukna útgerð, aukinn afla og lítil fiskverkunarfyrirtæki. Af hálfu Faxaflóahafna sf. er unnið að því að skapa skilyrði fyrir þeirri þróun.

Í Borgarnesi er óveruleg starfsemi, en nokkrir smábátar gera þaðan út að sumri til. Á vegum sveitarfélagsins var unnið að gerð aðalskipulags fyrir sveitarfélagið og komu Faxaflóahafnir sf. að gerð tillögu um fyrirkomulag smábátahafnar í Brákarey.

Jósef Ægir Stefánsson

Skipulags- og lóðamál

Unnið var að ýmis konar skipulagsverkefnum á vegum Faxaflóahafna sf. á árinu 2010. Stærstu verkefnin tengjast aðalskipulagsbreytingu á Grundartanga, aðal- og deiliskipulagi í Sundahöfn og skipulagsmálum í Gömlu höfninni.

Í Gömlu höfninni var í framhaldi af þeirri hugmyndasamkeppni fjallað um hvernig halda ætti áfram með þá vinnu sem nauðsynlegt er að fara í. Þar blasir helst við skoðun á skipulagi Slippa- og Ellingsenreits, sem aftur tengist skipulagi Nýlendugötu- og Héðinsgötureits og annarra aðliggjandi svæða. Haldinn var fundur með skipulagsráði Reykjavíkurborgar og í upphafi árs 2011 var haldinn sérstakur „hafnarvinnudagur“ þar sem fjallað var um skipulagsmál á svæðinu frá Ánanaustum að tónlistar- og ráðstefnuhúsinu Hörpunni. Koma þar ýmis mál til skoðunar svo sem umfang bygginga á TRH-reit, lega Mýrargötu, hugmyndir um hótel á Ægisgarði, þéttleiki íbúðabyggðar á Slippa- og Ellingsenreit og framtíðar starfsemi slippsins. Öll þessi mál eru áfram til umfjöllunar.

Í Sundahöfn var unnið að skipulagningu svæðisins frá farmstöð Eimskipafélagsins til og með farmstöð Samskipa. Alkunna er að Sundahöfn er megin inn- og útflutningshöfn landsins og þar leggja að auki um 55 skemmtiferðaskip árlega að með um 60.000 farþega. Því er afar mikilvægt fyrir efnahags- og atvinnulíf höfuðborgarsvæðisins að vel takist til við skipulagningu hafnarsvæðisins í Sundahöfn. Unnar hafa verið frumtillögur sem eru til skoðunar í stjórn félagsins. Mikilvægt er að takist að vinna þær tillögur og koma í lögformlegan feril á árinu 2011 því annars er viðbúið að framkvæmdum á svæðinu seinki.

Áfram var unnið að deiliskipulagi Akraneshafnar í samvinnu við skipulagsnefnd bæjarins. Drög að deiliskipulagi liggja fyrir en það er nú í auglýsingaferli lögum samvæmt. Í deiliskipulaginu er gert ráð fyrir möguleika á landfyllingu sunnanvert á svonefndri Breið, en þá landfyllingu má vinna í nokkrum áföngum eftir því sem eftirspurn verður eftir athafnasvæðum við höfnina.

Á Grundartanga er unnið að breytingu á aðalskipulagi nokkurra lóða í tengslum við umsóknir tveggja fyrirtækja um lóðir á svæðinu. Annars vegar er um að ræða fyrirtæki sem hyggst endurvinna gjall frá álverunum og hinsvegar fyrirtæki í endurvinnslu á brotamálmi. Niðurstaða Skipulagsstofnunar ríkisins að fenginni umsögn sveitarfélagsins var að núverandi skipulag heimilaði ekki þessa starfsemi, en að mati Faxaflóahafna sf. er þar um oftúlkun reglugerða að ræða. Sú leið að óska eftir breyttu skipulagi er fljótlegri en að láta reyna á túlkun reglugerðarinnar, en ferill málsins varpar ljósi á ófullkomnar skilgreiningar skipulagsreglugerðar og nauðsyn þess að Faxaflóahafnir sf. og sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar móti sameiginlega stefnu um landnotkun á Grundartanga og stefnu varðandi þá tegund fyrirtækja sem æskilegt er að fá inn á svæðið.

Í árslok 2010 áttu Faxaflóahafnir sf. nokkrar lóðir lausar til úthlutunar en aðeins einni lóð var formlega úthlutað til fyrirtækis á starfssvæði hafnarinnar. Það var lóð við Klettagarða í Reykjavík sem úthlutað var til fyrirtækis í fólksflutningum og ferðaþjónustu. Á árinu hóf Lífland rekstur á lóð fyrirtækisins á Grundartanga og það fyrirtæki hefur uppi áform um aukin umsvif þar. Þónokkrar fyrirspurnir hafa verið um lóðir á Grundartanga án þess þó að sótt hafi verið um lóð í framhaldi.

Atvinnulóðir Faxaflóahafna sf. sem eru lausar til umsóknar eru eftirfarandi:

Ein lóð við Fiskislóð . . . . .alls 5.000 m^2
Ein lóð við Korngarða. . . . . .alls 30.000 m^2
8 lóðir á Grundartanga. . . . . .alls 52.000 m^2

Á Grundartanga er skipulögð 31 lóð, sem ekki eru tilbúnar til úthlutunar en stærð þeirra er alls 370.000 m^2. Víða á landi hafnar er fyrir hendi þróunarrými og land til úthlutunar á nýjum athafnalóðum svo sem í Vesturhöfn Gömlu hafnarinnar, Sundahöfn og á Grundartanga.

Þá er hluti af Slippasvæðinu tilbúinn til byggingar, en auglýsing þeirra lóða og úthlutun bíður betra ástands á fasteignamarkaði og endurskoðunar deiliskipulags svæðisins. Loks má nefna að á árinu 2010 var samþykkt í stjórn Faxaflóahafna sf. að ganga til viðræðna við Hafnarhótelið ehf. um lóð fyrir byggingu hótels við Ægisgarð, en viðræður þar að lútandi hafa ekki formlega hafist ennþá, enda forsenda þess að fyrir liggi tillaga sem skipulagsráð Reykjavíkurborgar hefur samþykkt.

Gunnbjörn Marinósson

Ýmis atriði

Stjórn Faxaflóahafna sf. samþykkti á haustdögum 2010 að hefja vinnu við gerð heildstæðrar umhverfisstefnu fyrirtækisins. Frá árinu 2007 hefur verið haldið utan um „grænt bókhald“ en mótun umhverfisstefnu er í raun eðlilegt framhald af þeirri umhverfisvöktun. Starfsemi fyrirtækisins snertir bæði beint og óbeint fjölda umhverfisþátta og verkefna sem skynsamlegt og nauðsynlegt er að kortleggja eins og kostur er og móta um þá ákveðna starfsferla sem tryggja betur en ella að unnið sé í samræmi við viðurkennd umhverfissjónarmið. Skoðað verður sérstaklega hvort ráðist verði í framhaldi af því að fá vottun fyrir starfsemi fyrirtækisins en slíkt er vel þekkt meðal erlendra hafna. Í umhverfisstefnunni er nauðsynlegt að taka á fjölda mörgum þáttum svo sem meðferð spilliefna, viðbrögð við bráðamengun, frágangi umhverfis hafnanna, mælingum á gæðum sjávar og setlaga, notkun eldsneytis, rafmagns og vatns og mörgu fleiru. Reikna má með að mismunandi kröfur eða viðmiðanir þurfi að setja eftir hafnarsvæðum m.a. í ljósi þess að starfsemi í hluta Gömlu hafnarinnar er að breytast þar sem auknar kröfur um hreinlæti og frágang eru orðnar að veruleika. Meginverkefnið er hins vegar að vinnulag Faxaflóahafna sf. í málum sem varða umhverfið njóti trausts og að fyrirtækið hafi frumkvæði að því að bæta úr því sem betur má fara og þeim starfsleyfum fylgt sem ýmsum fyrirtækjum á hafnarlandinu eru sett.

Í upphafi árs samþykkti stjórn Faxaflóahafna sf. að heimila Hugmyndahúsi Háskólanna afnot að efri hæð Bakkaskemmu, sem Hugmyndahúsið notaði á árinu undir starfsemi „Útgerðarinnar“ Þar voru haldin ýmis konar námskeið og skapandi starfsemi fyrir ungt fólk og tókst vel.

Hátíð hafsins var haldin með hefðbundnum hætti í Vesturhöfninni, en gestasveitarfélag þetta árið var Þórshöfn í Færeyjum. M.a. var kútternum Westward Ho siglt til Reykjavíkur og Akraness í tilefni hátíðarinnar, sem tókst afar vel í alla staði.

Á síðasta aðalfundi Faxaflóahafna sf. skrifuðu Faxaflóahafnir sf. og útgerðarfélögin í Reykjavík og á Akranesi undir samstarfsyfirlýsingu. Á haustdögum var haldinn fundur fulltrúa þessara aðila og er fyrirhugað að halda fleiri slíka samráðsfundi enda útgerð og fiskvinnsla mikilvægur þáttur í starfsemi hafnanna í Reykjavík og á Akranesi.

Um nokkurra ára skeið hefur Eftirlitsstofnun EFTA haft til meðferðar kæru Hafnarfjarðar vegna rekstur slippa á Mýrargötusvæðinu. Var þar um að ræða meinta niðurgreiðslu Reykjavíkurhafnar og síðar Faxaflóahafna vegna starfseminnar. Eftirlitsstofnun EFTA hafnaði þeirri kæru sem kom málinu af stað og lauk málinu með því að fella það niður.

Stjórn Faxaflóahafna sf. ákvað að taka þátt í framlagi Íslands á heimssýningunni í Sjanghæ í Kína og var það gert í samstarfi við orkufyrirtæki á málþingi og kynningu í septembermánuði, en þá var forseti Íslands í opinberri heimsókn í Kína.

Á síðasta aðalfundi var afhent umhverfisviðurkenning Faxaflóahafna sf. – Fjörusteinninn – og var fyrirtækinu Fiskkaup/ Jón Ásbjörnsson hf. veitt viðurkenningin að þessu sinni.

Í októbermánuði var haldið málþing um starfsemi Faxaflóahafna sf. þar sem kynnt voru verkefni á vegum fyrirtækisins. Málþingið var ætlað notendum hafnanna í víðasta skilningi þess orðs og mættu fjölmargir á þingið sem haldið var í Sjóminjasafninu.

Síðustu tvö ár hafa vöruflutningar um Faxaflóahafnir sf. minnkað nokkuð, bæði hvað varðar fjölda gáma og flutningsmagn. Á árinu 2010 varð enn samdráttur en þróun flutninganna frá árinu 2005 er eftirfarandi:

Flutningar um hafnir Faxaflóahafna sf. (í tonnum)

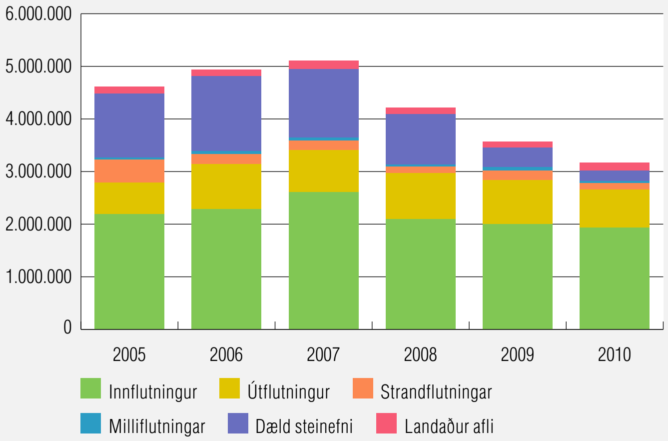

Gámaflutningar um hafnir Faxaflóahafna sf. (TEU)

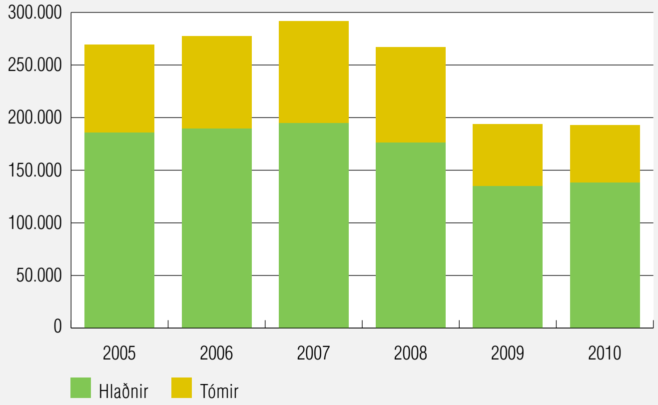

Þessi þróun hefur leitt til lækkunar tekna af vörugjöldum. Flutningar á Grundartanga eru nokkuð stöðugir en samdrátturinn kemur fyrst og fremst fram í vöruflutningum um Sundahöfn.

Á árinu 2010 komu 74 skemmtiferðaskip til Reykjavíkur og með þeim 70.133 farþegar og er þetta svipaður fjöldi gesta og árið áður en heldur færri skip. Flestir farþegar komu frá Þýskalandi og fjölgaði þeim frá fyrra ári en Bretum og Bandaríkjamönnum fækkaði nokkuð. Aðrar helstu breytingar á samsetningu gestanna sem heimsóttu höfuðborgina með skipi árið 2010 var að nú komu tæplega 4.700 Spánverjar til Reykjavíkur og það markar tímamót. Það var spánska fyrirtækið Iberiocruceros í Madrid sem hóf að selja ferðir til

Íslands með því að fljúga farþegum til Reykjavíkur og flytja þá þar um borð í skipið. Skipið sigldi svo m.a. til Grænlands og farþegar skoðuðu sig um í nágrenni Reykjavíkur.

Á árinu 2009 lét Hafnasamband Íslands gera könnun á efnahagslegum áhrifum skemmtiferðaskipa sem koma til Íslands. Niðurstöður úr könnuninni komu í apríl 2010 og sýndu að bein neysla farþega og áhafna í Reykjavík sumarið 2009 nam rúmlega 1,7 milljarði króna, miðað við þáverandi gengi íslensku krónunnar. Könnunin náði aðeins til neyslu farþega og áhafna en þá eru ótaldar tekjur svo sem hafnargjöld, skattar til opinberra aðila, kaup á kosti og brennsluolíu ásamt ýmis konar tilfallandi innkaupum fyrir skipið.

Komur skemmtiferðaskipa og fjöldi farþega

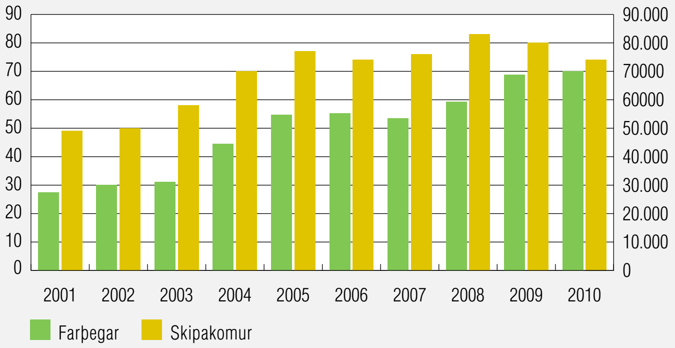

Lengri viðvera í Reykjavik er þróun sem virðist halda áfram. Sumarið 2010 stoppuðu 18 skemmtiferðaskip yfir nótt í Reykjavik og nokkur skiptu um farþega í gegnum flugvöllinn í Keflavík. Lengri viðdvöl og farþegaskipti auka við þann efnahagslega ábata sem höfuðborgarsvæðið nýtur af komu skipanna.
Markaðssetning til að laða að fleiri skemmtiferðaskip er í svipuðum farvegi og áður og tekið er þátt í sýningum í Miami, USA og Hamborg, Þýskalandi. Auk þess eru stærstu viðskiptavinir heimsóttir og fulltrúar Faxaflóahafna taka virkan þátt í starfi Cruise Iceland, sem eru samtök þeirra fyrirækja sem sérhæfa sig í móttöku skemmtiferðaskipa. Útlit fyrir áframhaldandi jákvæða þróun í fjölgun farþega er ágætt og hafa 65 skip nú þegar bókað komu sína 2012 og nokkrir dagar mjög ásetnir á Skarfabakka.

Þróun landaðs afla hjá Faxaflóahöfnum frá 2005 til 2010 er eftirfarandi:

Sjávarafli	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Akranes	48.623	44.319	65.632	25.071	24.833	34.708
Reykjavík		95.690	110.377	107.803		
Alls	152.631		176.009	132.874	129.877	143.676

Í lok árs 2010 voru 62 fastráðnir starfsmenn hjá Faxaflóahöfnum sf. Að teknu tilliti til sumarafleysinga og sumarstarfa í Bækistöð eru ársstörf innan fyrirtækisins 70. Í upphafi árs 2010 var gerð breyting á vaktafyrirkomulagi hafnarþjónustu sem hefur haft í för með sér ákveðna hagræðingu auk þess sem starfsmönnum hefur fækkað á síðustu tveimur árum. Þá hefur starfslýsingum verið breytt á skrifstofu fyrirtækisins og verkefnum einstakra starfsmanna verið breytt, en með því hefur fengist öflugra starf við uppgjör, innra eftirlit og reikningagerð. Þróun starfsmannamála á liðnum árum er eftirfarandi:

Störf	2008	2009	2010
Hafnarþjónusta	36	35	31
Bækistöð	14	14	14
Tæknideild	3	3	3
Skrifstofa	14	12	12
Fasteignir	1	1	1
Siglingavernd - Umhverfismál	1	1	1
Alls	69	66	62

Að auki eru um 15 sumarstarfsmenn í Bækistöð og 1–2 til í afleysingum í hafnarþjónustu yfir sumarmánuði.

Sérstök ástæða er til að færa starfsfólki Faxaflóahafna sf. þakkir fyrir vel unnin störf og hlutdeild í ágætum árangri við að halda rekstrargjöldum fyrirtækisins innan þeirra ramma sem settir hafa verið. Framlag þeirra hefur gert það að verkum að unnt hefur verið að mæta lækkandi tekjum þannig að fyrirtækið hefur þrátt fyrir ágjöf skilað ágætum rekstrarafgangi.

Niðurlag

Sem kunnugt er gengur rekstur íslenskra hafna misjafnlega og reyndar fremur illa mjög víða. Nokkrar hafnir standa þó upp úr hvað afkomu og efnahag varðar og Faxaflóahafnir sf. þar sýnu best. Þrátt fyrir ágætan fjárhag þá leynast einnig fjárhagslegar hættur sem mikilvægt er að átta sig á. Í fyrsta lagi hefur verið og verður óvissa um þróun innflutnings, en vörugjöld eru einn stærsti tekjuliður hafnarinnar. Í öðru lagi eru sveiflur í aflabrögðum og verðmæti aflans auk þess sem útgerðarmenn óttast óvissu um það fiskveiðikerfi sem ætlunin er að breyta. Í þriðja lagi er mikilvægt að eigendur Faxaflóahafna sf. móti skýra stefnu um arðgreiðslur frá fyrirtækinu þannig að unnt verði að taka tillit til þess í framtíðaráformum um fjárfestingar og samsetningu gjaldskrár. Styrkur Faxaflóahafna sf. felst hins vegar í hóflegri skuldsetningu, afbragðs hafnaraðstöðu og góðu baklandi öflugra fyrirtækja. Það er því eðlilegt og nauðsynlegt að framtíðarstefna fyrirtækisins miði að því að skapa aðstöðu fyrir öflug fyrirtæki sem styrkja atvinnu- og efnahagslíf á starfssvæði Faxaflóahafna sf. Þeirri stefnu þarf síðan að fylgja eftir með beinni markaðssetningu og aðstöðusköpun. Ekki síður er mikilvægt að sú starfsemi sem eftirsóknarverð er falli innan ramma þeirra umhverfisviðmiða sem lög, reglur og Faxaflóahafnir sf. skilgreina. Öllum á að vera ljóst að á hafnarsvæðum er uppspretta hagvaxtar. Því er mikilvægt að starfsemi Faxaflóahafna sf. miði áfram að því að skapa aðstæður til fjárfestinga og skila þannig beinum og afleiddum arði til eigenda sinna og íbúa þeirra.

Reykjavík, 1. apríl 2011

Hjálmar Sveinsson, *formaður stjórnar Faxaflóahafna sf.*

Gísli Gíslason, *hafnarstjóri*

Jósef Ægir Stefánsson

Flutningar um hafnir Faxaflóahafna sf. árið 2010 (í tonnum)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Innflutningur						
Olía	544.764	583.871	484.852	436.514	452.345	365.080
Vörur til stóriðju	689.576	719.312	980.957	805.701	994.166	1.042.311
Bifreiðar	41.660	37.359	38.718	22.392	3.580	5.598
Byggingavörur	100.831	171.510	196.809	101.543	67.800	67.305
Laust korn	74.607	72.402	85.623	60.846	25.130	57.855
Ýmsar vörur	741.297	703.411	817.752	670.816	456.222	396.341
	2.192.735	2.287.865	2.604.711	2.097.812	1.999.243	1.934.490
Útflutningur						
Vörur frá stóriðju	219.458	291.574	357.680	445.038	394.703	363.403
Sjávarafurðir	279.632	292.058	206.086	260.983	280.426	261.690
Ýmsar vörur	99.331	266.163	238.063	162.889	162.263	99.164
	598.421	849.795	801.829	868.910	837.392	724.257
Strandflutningar						
Frá höfn	297.207	189.804	182.824	123.984	182.386	123.131
Til hafnar	135.969	2.220	410	1.503	2.977	
	433.176	192.024	183.234	125.487	185.363	123.131
Milliflutningar	46.762	56.390	49.146	40.170	64.720	34.938
Alls:	3.271.094	3.386.074	3.638.920	3.132.379	3.086.718	2.816.816
Dæld steinefni	1.215.199	1.425.722	1.305.086	956.215	361.680	204.000
Landaður afli	125.610	129.388	163.274	126.767	119.618	143.676
Alls:	**4.611.903**	**4.941.184**	**5.107.280**	**4.215.361**	**3.568.016**	**3.164.492**

Hlutfall innflutnings

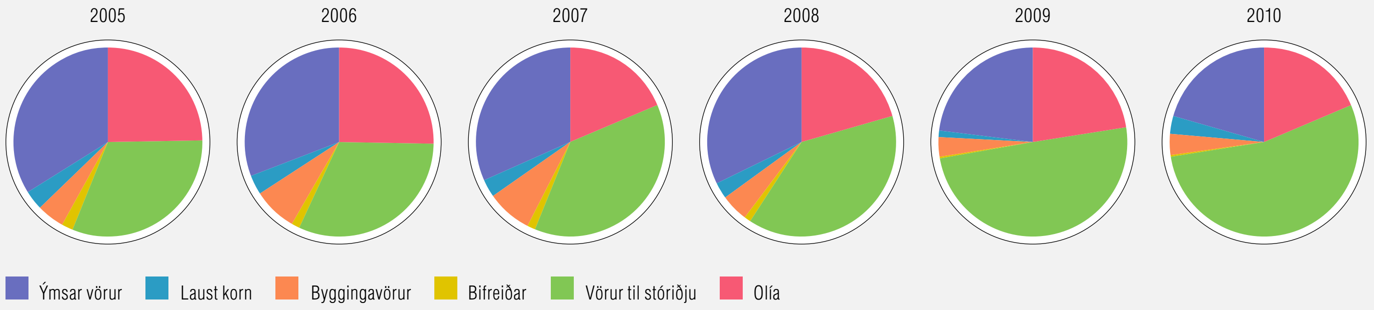

Hlutfall útflutnings

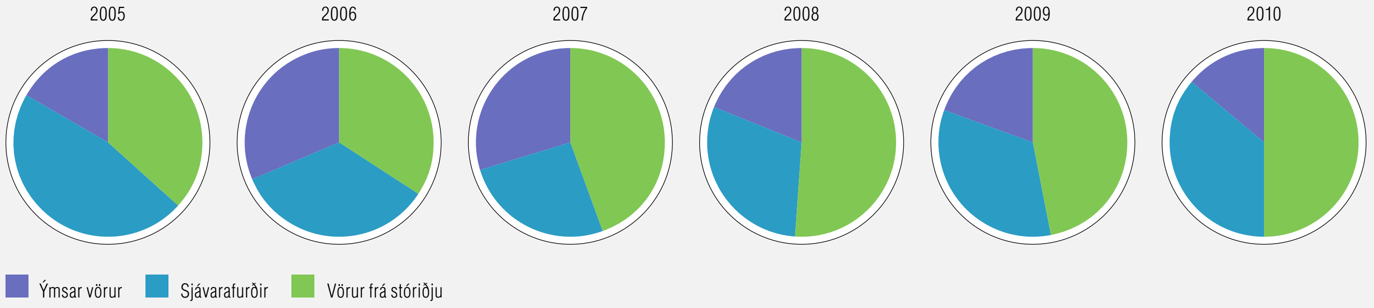

Fjöldi skipa um hafnir Faxaflóahafna

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Flutningaskip	591	569	601	574	451	420
Fiskiskip	685	657	762	622	711	753
Farþegaskip	79	74	76	83	80	77
Tankskip	200	198	92	134	145	135
Rannsóknar- og varðskip	87	89	155	85	82	84
Önnur skip	73	35	23	25	35	45
	1.715	**1.622**	**1.709**	**1.523**	**1.504**	**1.514**

Jósef Ægir Stefánsson

Gámaflutningar í gámaeiningum (TEU)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Til hafnar						
Hlaðnir	129.434	129.460	136.626	113.025	72.421	77.489
Tómir	9.886	14.615	12.160	19.737	24.018	19.019
	139.320	144.075	148.786	132.762	96.439	96.508
Frá höfn						
Hlaðnir	56.133	60.105	58.298	62.947	62.535	60.665
Tómir	73.906	73.454	84.664	71.442	34.842	35.605
	130.039	133.559	142.962	134.389	97.377	96.270
Samtals						
Hlaðnir	185.567	189.565	194.924	175.972	134.956	138.154
Tómir	83.792	88.069	96.824	91.179	58.860	54.624
	269.359	**277.634**	**291.748**	**267.151**	**193.816**	**192.778**

Reykjavíkurhöfn
Landgerð 1900–2024
Skýringar
Mörk hafnarsvæða
Strandlína 1900
Upprunalegt land
Landfylling til 2008
Væntanleg landfylling
Upprunalegt land: 176,4 ha
Fylling til 2008: 155,3 ha
Framtíðarfylling: 49,5 ha
Alls: 381,2 ha
Borgarnes
Gamla höfnin

Akranes
Grundartangi
Gufunes
Sundahöfn
Ártúnshöfði

Haukur Már Hauksson

Faxaflóahafnir sf
Associated
Icelandic
Ports

Ársreikningur Faxaflóahafna 2010

Haukur Már Hauksson | „Horft til hafs“ eftir Inga Þ. Gíslason

Áritun hafnarstjóra og hafnarstjórnar

Faxaflóahafnir sf. annast rekstur hafna og hafnarsvæða á Akranesi, Borgarnesi, Grundartanga og í Reykjavík.

Ársreikningurinn er í meginatriðum gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður félagsins 269,8 millj.kr. Eigið fé félagsins í lok árs nam um 10.648 millj.kr., en nam um 10.551 millj.kr. í byrjun árs. Að öðru leyti vísast til ársreiknings varðandi fjárhagsstöðu félagsins og rekstur þess á liðnu ári.

Stöðugildi hjá Faxaflóahöfnum sf. voru að jafnaði 68 og launagreiðslur félagsins námu um 463,3 millj.kr. á árinu.

Eignarhlutur eigenda Faxaflóahafna sf. er eftirfarandi:

Reykjavíkurborg	75,00%
Akraneskaupstaður	10,70%
Borgarbyggð	4,84%
Hvalfjarðarsveit	9,24%
Skorradalshreppur	0,22%

Vísað er til ársreiknings um ráðstöfun hagnaðar og breytingar á eigin fé félagsins.

Hafnarstjóri og hafnarstjórn staðfesta hér með ársreikning Faxaflóahafna sf. fyrir árið 2010 með undirritun sinni.

Reykjavík, 11. mars 2011

Gísli Gíslason *hafnarstjóri*

Hjálmar Sveinsson

S. Björn Blöndal

Björk Vilhelmsdóttir

Júlíus Vífill Ingvarsson

Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir

Sturlaugur Sturlaugsson

Páll Brynjarsson

Sigurður Sverrir Jónsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar Faxaflóahafna sf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Faxaflóahafna sf. fyrir árið 2010. Ársreikningurinn hefur að geyma áritun hafnarstjóra og hafnarstjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til innra eftirlits félagsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu ársreikningsins í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2010, efnahag þess 31. desember 2010 og breytingu á handbæru fé á árinu 2010, í samræmi við lög um ársreikninga.

Reykjavík, 11. mars 2011

Grant Thornton endurskoðun ehf.

Theodór Sigurbergsson, *löggiltur endurskoðandi*

Rekstrarreikningur ársins 2010

	Fjárhagsáætlun 2010	2010	2009
Rekstrartekjur			
Vörugjöld	761.047.000	745.219.798	749.920.216
Aflagjöld	150.000.000	213.149.685	184.513.946
Skipagjöld	176.900.000	186.072.612	183.372.923
Eignatekjur	770.804.000	791.250.559	782.962.000
Hafnarþjónusta	202.161.000	208.192.324	206.012.570
Siglingavernd	174.153.000	170.659.726	154.853.283
Söluhagnaður eigna og aðrar tekjur	0	3.293.653	9.526.806
	2.235.065.000	2.317.838.357	2.271.161.744
Rekstrargjöld			
Hafnarvirki	279.313.000	285.289.657	279.796.410
Eignagjöld	252.629.000	274.829.306	220.448.407
Hafnarþjónusta	315.009.000	322.111.000	319.329.309
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	268.355.000	262.615.665	290.484.915
Siglingavernd	129.989.000	130.617.614	136.607.423
Gjöf til Sjóminjasafns	0	0	22.290.602
Afskriftir	750.000.000	739.156.000	735.007.187
	1.995.295.000	2.014.619.242	2.003.964.253
Hagnaður fyrir fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	239.770.000	303.219.115	267.197.491
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			
Vaxtatekjur, verðbætur og arður	22.042.000	41.063.205	57.912.354
Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur	(130.827.000)	(74.497.524)	(221.257.002)
	(108.785.000)	(33.434.319)	(163.344.648)
Hagnaður ársins	130.985.000	269.784.796	103.852.843

Efnahagsreikningur 31. desember 2010

Eignir	2010	2009
Fastafjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir:		
Fasteignir og lóðir	4.669.831.400	4.363.771.578
Hafnir og mannvirki	5.864.620.213	6.092.056.909
Gatnakerfi	600.016.447	575.181.749
Bátar, bifreiðar, áhöld og tæki	469.381.130	543.651.130
	11.603.849.190	11.574.661.366
Áhættufjármunir og langtímakröfur:		
Eignarhlutir í öðrum félögum	74.601.994	42.246.546
Langtímakröfur	252.422.094	350.986.774
Næsta árs og gjaldfallnar afborganir	(183.746.443)	(243.503.704)
	143.277.645	149.729.616
Fastafjármunir	11.747.126.835	11.724.390.982
Veltufjármunir		
Skammtímakröfur:		
Viðskiptakröfur	275.461.175	328.119.022
Aðrar kröfur	5.095.855	7.312.650
Næsta árs og gjaldfallnar afborganir	183.746.443	243.503.704
Fyrirframgreiðslur	0	15.245.462
Handbært fé:		
Sjóður og bankainnstæður	425.150.394	388.330.002
Veltufjármunir	889.453.867	982.510.840
Eignir samtals	12.636.580.702	12.706.901.822

Skuldir og eigið fé

	2010	2009
Eigið fé		
Óráðstafað eigið fé	10.647.899.084	10.551.114.288
Eigið fé samtals	10.647.899.084	10.551.114.288
Skuldbindingar		
Lífeyrisskuldbindingar	79.164.000	84.164.000
Áætluð lífeyrisþátttaka næsta árs	(6.400.000)	(6.600.000)
Skuldbindingar	72.764.000	77.564.000
Langtímaskuldir		
Langtímaskuldir	1.654.214.935	1.751.306.718
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(126.089.498)	(87.563.741)
Langtímaskuldir	1.528.125.437	1.663.742.977
Skammtímaskuldir		
Viðskiptaskuldir	137.959.568	184.119.433
Ýmsar skammtímaskuldir	117.343.115	136.197.383
Áætluð lífeyrisþátttaka næsta árs	6.400.000	6.600.000
Næsta árs afborganir langtímaskulda	126.089.498	87.563.741
Skammtímaskuldir	387.792.181	414.480.557
Skuldir samtals	1.988.681.618	2.155.787.534
Skuldir og eigið fé samtals	12.636.580.702	12.706.901.822

Sjóðstreymi ársins 2010

	Fjárhagsáætlun 2010	2010	2009
Handbært fé frá rekstri			
Frá rekstri:			
Hagnaður ársins	130.985.000	269.784.796	103.852.843
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	750.000.000	739.156.000	735.007.187
(Söluhagnaður) tap	0	(1.225.829)	(2.445.000)
Verðbætur og gengismunur	39.995.000	(10.242.866)	103.897.519
	920.980.000	997.472.101	940.312.549
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Skammtímakröfur, lækkun (hækkun)	10.000.000	54.874.642	(47.525.028)
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun)	(80.000.000)	(65.014.133)	(44.508.043)
	(70.000.000)	(10.139.491)	(92.033.071)
Handbært fé frá rekstri	850.980.000	987.332.610	848.279.478
Fjárfestingarhreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	(896.113.000)	(947.709.614)	(1.125.781.091)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir	0	1.422.829	3.600.000
Fjárfest í eignarhlutum	0	(30.981.378)	0
Lóðaúthlutun	89.000.000	179.168.790	0
Veitt skuldabréfalán	0	(67.829.365)	(22.869.148)
Afborganir langtímakrafna	160.000.000	167.318.969	334.639.644
Fyrirframgreiðslur	0	15.245.462	(4.000.060)
Fjárfestingarhreyfingar	(647.113.000)	(683.364.307)	(814.410.655)
Fjármögnunarhreyfingar			
Greiddar afborganir langtímalána	(89.667.000)	(89.147.911)	(256.068.777)
Greiddur arður	(173.000.000)	(173.000.000)	0
Breyting lífeyrisskuldbindingar	0	(5.000.000)	0
Fjármögnunarhreyfingar	(262.667.000)	(267.147.911)	(256.068.777)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(58.800.000)	36.820.392	(222.199.954)
Handbært fé í ársbyrjun	388.330.000	388.330.002	610.529.956
Handbært fé í árslok	329.530.000	425.150.394	388.330.002

Faxaflóahafnir sf
Associated
Icelandic
Ports

Grænt bókhald Faxaflóahafna 2010

Leifur Wilberg Orrason

Yfirlýsing stjórnar

Upplýsingar í þessari skýrslu teljast eins réttar og þær geta orðið miðað við þau gögn sem liggja fyrir. Tölurnar eru ýmist fengnar úr bókhaldi Faxaflóahafna, frá birgjum eða áætlaðar eftir bestu vitund þegar rauntölur liggja ekki fyrir.

Stjórn Faxaflóahafna samþykkir hér með grænt bókhald fyrir árið 2010.

Reykjavík, 2. maí 2011

Hjálmar Sveinsson, *formaður*

S. Björn Blöndal

Björk Vilhelmsdóttir

Júlíus Vífill Ingvarsson

Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir

Sturlaugur Sturlaugsson

Páll Brynjarsson

Sigurður Sverrir Jónsson

Haukur Már Hauksson

Inngangur

Grænt bókhald er skilgreint sem efnisbókhald þar sem fram koma upplýsingar á tölulegu formi um hvernig umhverfismálum er háttað í viðkomandi starfsemi. Græna bókhaldið á þannig að sýna áhrif starfseminnar á umhverfið. Niðurstöður eru settar fram í svokölluðum lykiltölum sem eru mælikvarðar á magn eða frammistöðu viðkomandi umhverfisþáttar. Grænt bókhald gefur þannig upplýsingar um frammistöðu í umhverfismálum á sama hátt og rekstrarbókhald gefur upplýsingar um fjárhagslega frammistöðu.

Reglugerð um grænt bókhald nr. 851/2002 hefur að markmiði að veita almenningi, félagasamtökum og stjórnvöldum upplýsingar um hvernig umhverfismálum er háttað í starfsemi sem haft getur í för með sér mengun. Enn fremur er það markmið reglugerðarinnar að hvetja rekstraraðila til að fylgjast vel með helstu umhverfisþáttum starfseminnar og leitast við að tryggja að þróun starfseminnar sé jákvæð fyrir umhverfið.

Grænt bókhald fyrir árið 2010 er fimmta græna bókhald Faxaflóahafna. Faxaflóahöfnum er ekki skylt að halda grænt bókhald en hafnarstjórn samþykkti árið 2006 að koma í framkvæmd grænu bókhaldi og var það fyrsta gefið út með ársreikningi ársins 2006. Tilgangur þess er að meta umhverfisáhrif rekstrar og innkaupa og áhrif af umhverfisstarfi Faxaflóahafna, lágmarka umhverfisáhrif af völdum starfseminnar og auka umhverfisvitund starfsmanna.

Vinnuhópur á vegum Faxaflóahafna skilgreindi 16 lykiltölur árið 2006 sem áhugavert og nauðsynlegt væri að vakta. Grænt bókhald fyrir árið 2010 inniheldur tölulegar upplýsingar um 8 fyrstu lykiltölurnar eins og græna bókhaldið gerði árin á undan. Bornar eru saman lykiltölur milli áranna 2009 og 2010 og sést þannig hvaða árangur náðst hefur í umhverfismálum á milli ára. Á myndum má sjá lykiltölur allra fimm bókhaldsáranna.

1. Raforka
2. Heitt og kalt vatn
3. Eldsneytisnotkun
4. Pappírsnotkun
5. Úrgangur og spilliefni
6. Mengunaróhöpp
7. Dýpkun hafna
8. Landfyllingar
9. Eiturefni og hættuleg efni
10. Mengun sjávar og sets
11. Mengun jarðvegs
12. Hávaði
13. Jarðvegsfok
14. Umferð á hafnarsvæðum
15. Nýting lands
16. Umhverfisvöktun samkvæmt mati á umhverfisáhrifum framkvæmda

Það er einlægur vilji hafnarstjóra að hjá Faxaflóahöfnum sé unnið markvisst að umbótum í umhverfismálum og að fylgst verði með frammistöðu í þeim málefnum. Á árinu 2010 var tekin ákvörðun um að mótuð skyldi heildstæð umhverfisstefna fyrir Faxaflóahafnir og hófst vinna við verkefnið síðari hluta ársins.

Almennar upplýsingar um fyrirtækið

Haukur Snorrason

Faxaflóahafnir er sameignarfyrirtæki sem stofnað var á árinu 2004. Fyrirtækið er í eigu Reykjavíkurborgar, Akraneskaupstaðar, Hvalfjarðarsveitar og Borgarbyggðar auk Skorradalshrepps. Fyrirtækið tók til starfa á árinu 2005 við sameiningu hafnanna í Reykjavík, Akranesi, Grundartanga og Borgarnesi.

Rekstur fyrirtækisins felst í rekstri hafnarþjónustu, hafnarvirkja, lands og lóða auk húseigna. Hafnarþjónustan felst í rekstri dráttarbáta, vita og sæmerkja, hafnarvoga, hafnsöguþjónustu, festarþjónustu auk sölu á raforku og vatni til skipa. Rekstur hafnarvirkja felst í nýbyggingum, viðhaldi og umhirðu á hafnarmannvirkjum. Rekstur lands og lóða felst í gatna- og lóðagerð á hafnarsvæðum auk viðhalds og umhirðu gatna og opinna svæða. Stöðugt hefur verið unnið að landfyllingum í Reykjavík sem skapa aukið landrými á athafnasvæði fyrirtækisins. Til þessara landfyllingar hefur verið nýtt það jarðefni sem fellur til við framkvæmdir á höfuðborgarsvæðinu. Landfyllingar hafa einnig átt sér stað á Grundartanga og má ætla að umfang þeirra muni vaxa á komandi árum. Rekstur húseigna felst í útleigu, viðhaldi og umhirðu húseigna í eigu fyrirtækisins. Til viðbótar er rekið áhaldahús sem auk þess annast rekstur bifreiða í eigu fyrirtækisins.

Í töflu 1 eru teknar saman almennar upplýsingar um fyrirtækið fyrir árið 2010 og til samanburðar eru þessar sömu upplýsingar birtar fyrir árið 2009. Helstu breytingar milli ára eru þær að starfsmönnum Faxaflóahafna hefur fækkað um tvo og bifreiðum fækkað um eina. Hafnarland við Sundahöfn hefur stækkað um 3 ha og við Grundartanga um 20 ha. Við Sundahöfn hefur aðeins verið bætt í stærð hafnarlands á milli ára en stærð hafnarlandsins árið 2010 er fundið með endurútreikningum. Við Grundartanga er stækkunin á milli ára eingöngu leiðrétt stærð hafnarlands. Samtals telst því flatarmáls hafnarlands í eigu Faxaflóahafna hafa stækkað um 23 ha milli ára. Flatarmál lóða í eigu Faxaflóahafna hefur dregist saman um 8 ha milli ára. Lóðir í eigu Faxaflóahafna eru settar í stærð samkvæmt leiguskrá. Í Sundahöfn hefur formlegum lóðum verið skilað og eins landi á skammtímaleigu. Allt þetta sýnir samdrátt í lóðum í eigu Faxaflóahafna þó svo að ekkert land hafi verið selt.

Tafla 1. **Almennar upplýsingar um Faxaflóahafnir árið 2010 og árið 2009 til samanburðar.**

		2010	2009
Fastráðnir starfsmenn Faxaflóahafna	fjöldi	62	66
Bifreiðar í eigu Faxaflóahafna	fjöldi	21	22
Bátar í eigu Faxaflóahafna	fjöldi	4	4
Flatarmál hafnarlands og lengd viðlegukanta			
Gamla höfnin	ha / m	67 / 3.314	67 / 3.359
Sundahöfn	ha / m	167 / 2.301	164 / 2.199
Ártúnshöfði, Eiðsvík og Gufunes	ha / m	100 / 196	100 / 298
Grundartangi	ha / m	695 / 640	675 / 640
Akranes	ha / m	– / 1.272	– / 1.272
Borgarnes	ha / m	– / 61	– / 61
Hafnarland og viðlegukantar alls	ha / m	1.029 / 7.784	1.006 / 7.829
Lóðir í eigu Faxaflóahafna	ha	348	356
Húsnæði Faxaflóahafna, til eigin nota			
Skrifstofuhúsnæði Tryggvagötu, í notkun Faxaflóahafna	m^2	1.672	1.672
Skrifstofuhúsnæði Tryggvagötu, í leigu	m^2	4.127	4.127
Bækistöð, Gamla höfnin	m^2	1.243	1.243
Vigtarhús, Gamla höfnin	m^2	93	93
Vigtarhús, Akranes	m^2	32	32
Hafnarhúsið Akranesi	m^2	211	211
Þjónustuhús Skarfabakka	m^2	360	360
Húsnæði alls	m^2	7.738	7.738
Skipakomur (yfir 100 tonn)			
Skemmtiferðaskip og fjöldi farþega	fjöldi	77 / 70.133	80 / 68.867
Önnur skip	fjöldi	1436	1424
Flutningar	tonn / TEU	2.960.492 / 192.778	3.448.398 / 234.054

Lykiltölur í grænu bókhaldi

RAFORKA – NOTKUN OG SALA

Lykiltalan á við raforkunotkun í byggingum Faxaflóahafna og sölu raforku til skipa og báta í gegnum rafdreifikerfi. Frá umhverfislegu sjónarmiði er æskilegt að stefnt sé að betri nýtingu raforku í byggingum og þar með að dregið verði úr notkun raforku milli ára. Hins vegar er æskilegt að sala raforku til skipa í gegnum rafdreifikerfi aukist frá ári til árs þar sem aukin notkun raforku í skipum og bátum kemur í veg fyrir að þau noti olíu til að keyra ljósavélar. Aukin sala raforku dregur þannig bæði úr notkun eldsneytis, losun mengunar til umhverfisins og hávaða.

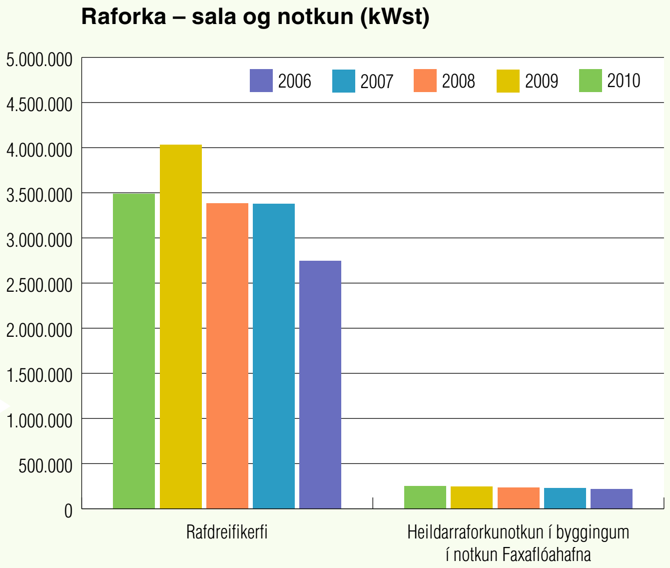

Mynd 1. **Rafmagnssala til skipa og báta og raforkunotkun í byggingum í notkun Faxaflóahafna (kWst) árið 2010 og til samanburðar fyrir árin 2006 til 2009.**

Tafla 2. **Raforkunotkun í byggingum Faxaflóahafna og sala raforku til skipa og báta árið 2010 og til samanburðar notkun árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009
	kWst	kWst	kWst/m^2	kWst/m^2
Raforkunotkun í byggingum				
Bækistöð, gamla höfnin	125.972	126.372	101	102
Skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, leigjendur og skrifstofa Faxaflóahafna	352.284	345.010	61	59
Skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, húsnæði í notkun Faxaflóahafna*	101.572	99.475	61	59
Hafnarhús á Akranesi	26.460	21.370	125	101
Heildarraforkunotkun í byggingum Faxaflóahafna	504.716	492.752	-	-
Heildarraforkunotkun í byggingum í notkun Faxaflóahafna	254.004	247.217	-	-
Rafdreifkerfi (rafmagn selt í skip og báta)	3.489.562	4.034.411	-	-

**áætluð notkun*

HEITT OG KALT VATN – NOTKUN OG SALA

Lykiltalan á við notkun á heitu og köldu vatni í byggingum Faxaflóahafna og sölu til skipa og báta. Frá umhverfislegu sjónarmiði er æskilegt að stefna að því að draga úr óþarfa notkun á heitu og köldu vatni. Því er mikilvægt að nýta sem best þá orku sem fer til upphitunar húsnæðis og fylgjast með notkun á köldu vatni, bæði í húsnæði Faxaflóahafna og við sölu til skipa og báta. Með því að fylgjast með innkeyptu magni af vatni og notkun er hægt að fylgjast með vatnslekum sem geta átt sér stað frá lögnum.

Tafla 3. **Heitavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna árið 2010 og til samanburðar notkun árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009
	m^3	m^3	m^3 / m^3	m^3 / m^3
Heitavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna				
Skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, leigjendur og skrifstofa Faxaflóahafna	18.532	18.580	0,86	0,86
Skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, húsnæði í notkun Faxaflóahafna*	5344	5.358	0,86	0,86
Bækistöð, gamla höfnin	7.272	8.299	0,99	1,1
Vigtarhús, gamla höfnin	2.362	2.460	7,9	8,2
Vigtarhús, Akranes	164	197	1,3	1,6
Hafnarhúsið Akranesi	563	567	0,75	0,75

Heitavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna (m^3)

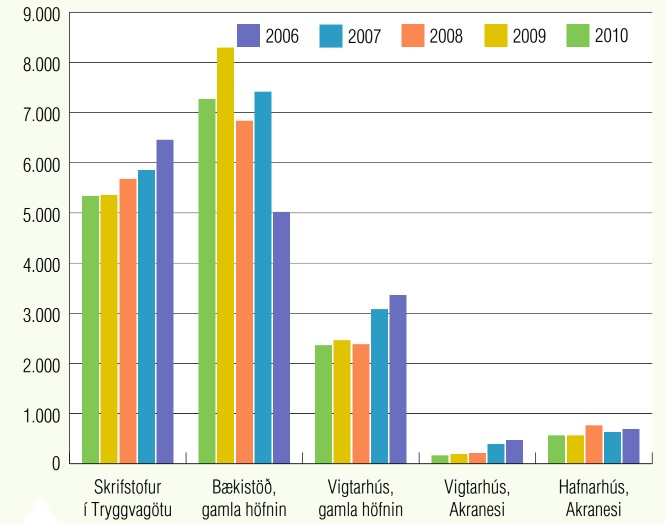

Mynd 2. **Heitavatnsnotkun í húsnæði sem nýtt er af Faxaflóahöfnum (m^3) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Heitavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna (m^3/m^3)

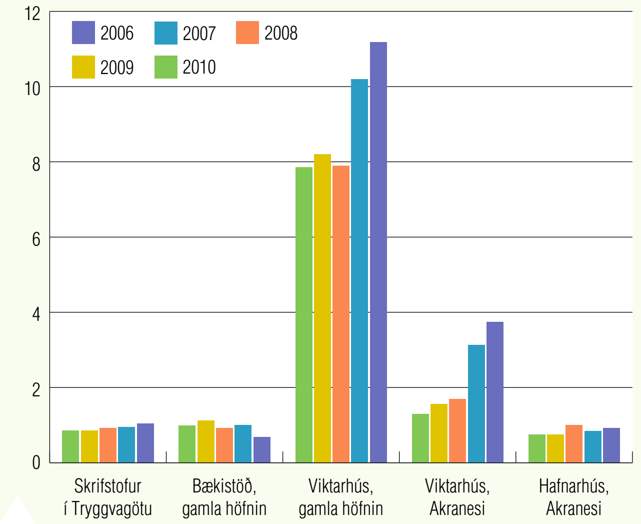

Mynd 3. **Heitavatnsnotkun í húsnæði sem nýtt er af Faxaflóahöfnum (m^3/m^3) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Tafla 4. **Notkunarstuðull Orkuveitu Reykjavíkur fyrir heitavatnsnotkun í mismunandi tegundum húsnæðis.**

Tegund húsnæðis	m^3/m^3
Verslunarhúsnæði	0,6-0,8
Skrifstofuhúsnæði	0,5-0,8
Iðnaðarhúsnæði	0,4-1,0
Lagerhúsnæði	0,3-0,8

Tafla 5. **Innkaup, sala og útskýrð kaldavatnsnotkun árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

	2010	2009
	m^3	m^3
Kalt vatn, innkaup fyrir bryggjur	212.071	245.500
Kalt vatn, sala í skip og báta	59.103	69.548
Hlutfall af seldu vatni	28%	28%

Kalt vatn – innkaup og sala (m^3)

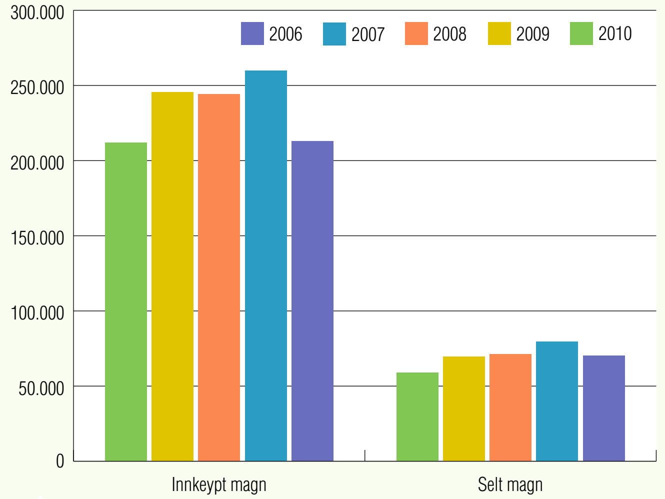

Mynd 4. **Innkaup og sala á köldu vatni (m^3) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Kaldavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna (m^3)

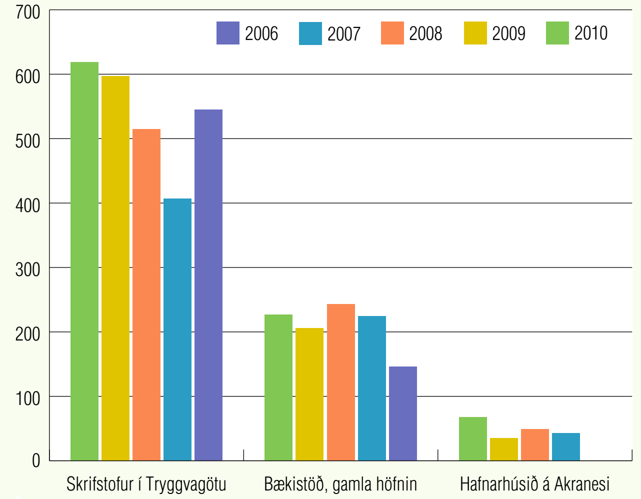

Mynd 5. **Kaldavatnsnotkun í húsnæði sem nýtt er af Faxaflóahöfnum (m^3) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Tafla 6. **Kaldavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna árið 2010 og til samanburðar kaldavatnsnotkun árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009
	m^3	m^3	m^3/m^2	m^3/m^2
Kaldavatnsnotkun í húsnæði Faxaflóahafna				
Skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, leigjendur og skrifstofa Faxaflóahafna	2.147	2.074	0,3	0,3
Skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, húsnæði í notkun Faxaflóahafna*	619	598	0,4	0,4
Hafnarhúsið Akranesi	68	35	0,3	0,2
Bækistöð, gamla höfnin	227	206	0,2	0,2

áætluð notkun

ELDSNEYTISNOTKUN

Lykiltalan á við notkun eldsneytis (skipaolíu, dísil og bensín) fyrir ökutæki og báta. Skipaolía er notuð á báta í eigu Faxaflóahafna en dísilolía og bensín á bifreiðar og vélar. Jarðefnaeldsneyti er óendurnýjanleg auðlind og brennsla eldsneytis veldur losun mengandi efna til umhverfisins, m.a. gróðurhúsalofttegunda. Frá umhverfislegu sjónarmiði er mikilvægt að draga úr notkun jarðefnaeldsneytis, bæði með því að velja sparneytnari skipavélar og bifreiðar og huga að því hvort hægt sé að velja vélar og tæki sem nota endurnýjanlega orkugjafa .

Tafla 7. **Eldsneytisnotkun og útstreymi gróðurhúsa-lofttegunda vegna brennslu eldsneytis árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009
	L	L	kg CO_2 ígildi	kg CO_2 ígildi
Heildarnotkun skipaolíu	125.082	158.296	335.000	423.800
Heildarnotkun dísils	31.313	32.808	84.300	88.300
Heildarnotkun bensíns	9.396	10.208	21.900	23.800
Alls			**441.200**	**536.000**
Meðaltalseyðsla skipaolíu pr. vélatíma aðalvélar	69,1	76,1		
Meðaltalseyðsla dísils pr. 100 km	14,4	13,6		
Meðaltalseyðsla bensíns pr. 100 km	8,2	8,0		
Hlutfall losunar fyrir landið allt (%)	-	-	0,009%	0,012%
Hlutfall losunar við samgöngur (%)	-	-	0,046%	0,053%

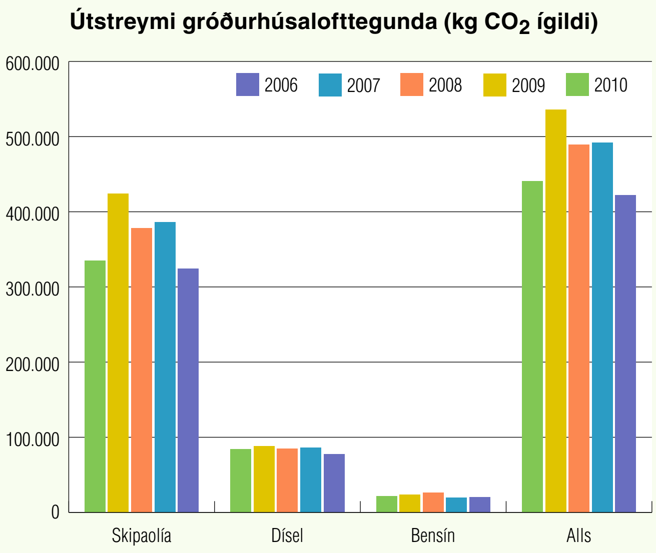

Mynd 6. **Útstreymi gróðurhúsalofttegunda (kg CO_2 ígildi) vegna brennslu eldsneytis árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

PAPPÍRSNOTKUN

Lykiltalan á við um notkun skrifstofupappírs. Þó svo að pappírinn sjálfur sé endurnýjanleg auðlind er mikilvægt að minnka notkun auðlindarinnar þar sem alltaf eru notaðar einhverjar óendurnýjanlegar auðlindir og orka við framleiðslu, flutning og förgun pappírsins.

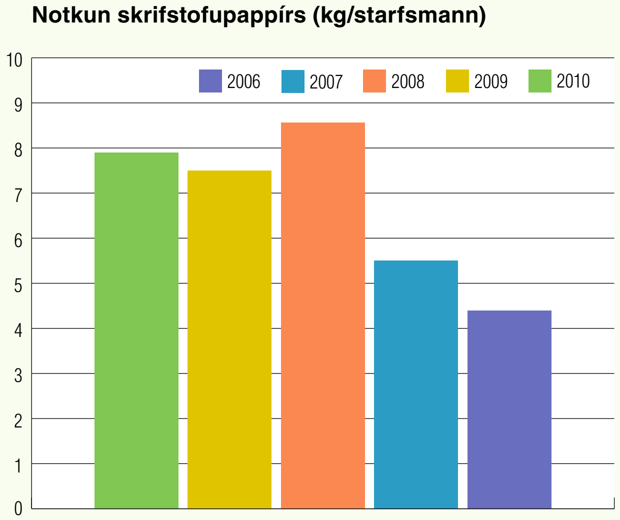

Mynd 7. **Notkun skrifstofupappírs (kg/starfsmann) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Tafla 8. **Notkun skrifstofupappírs árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009	2010	2009
	Fjöldi	Fjöldi	kg	kg	kg / starfsm.	kg / starfsm.
Skrifstofupappír (A4 blöð)	107.500	105.000	538	525	7,9	7,5

ALMENNUR ÚRGANGUR OG SPILLIEFNI

Lykiltalan á við myndun og meðhöndlun almenns úrgangs og spilliefna. Frá umhverfislegu sjónarmiði er mikilvægt að draga úr myndun almenns úrgangs og spilliefna, auka endurvinnslu þess úrgangs sem til fellur og sjá til þess að spilliefnum sé fargað á ábyrgan hátt. Lykiltalan tekur bæði til úrgangs sem myndast í eigin starfsemi en einnig til úrgangs sem myndast á hafnarsvæðum hjá einstaklingum og í starfsemi annarra fyrirtækja, sem Faxaflóahafnir sjá um að safnað sé inn frá. Faxaflóahafnir hafa jákvæð umhverfisáhrif með því að bjóða upp á tanka fyrir úrgangsolíu og standa fyrir hreinsunarátaksverkefnum á hafnarsvæðinu. Þessar aðgerðir hafa þó í för með sér að magn úrgangs sem skrifast á Faxaflóahafnir eykst.

Haukur Már Hauksson

Tafla 9. **Almennur úrgangur frá skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

		2010	2009
Úrgangstegundir	**Meðhöndlun**	kg	kg
Gæðapappír	Endurvinnsla	330	330
Dagblöð og tímarit	Endurvinnsla	1.250	1.110
Bylgjupappi	Endurvinnsla	1.280	785
Blandaður úrgangur	Förgun	11.991	12.711
Úrgangur alls	-	14.851	14.936

Meðhöndlun	kg	%	kg	%
Úrgangur til förgunar	11.991	81	12.711	85
Úrgangur til endurvinnslu	2.860	19	2.225	15

Almennur úrgangur frá skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu, heildarmagn (kg)

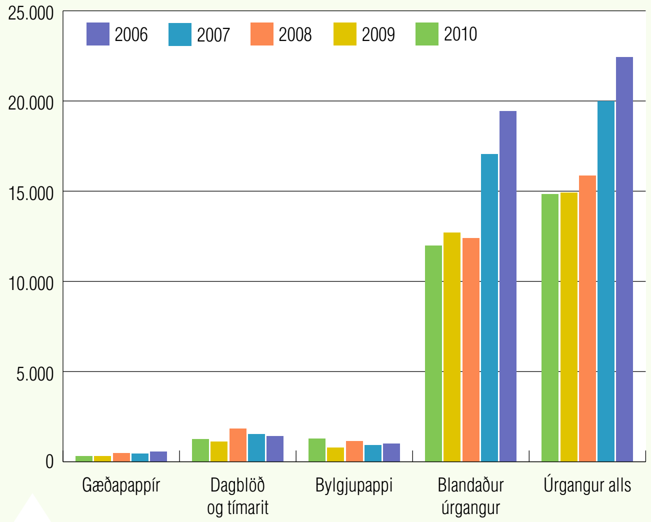

Mynd 8. **Alm. úrgangur frá skrifstofuhúsnæði í Tryggvagötu (kg) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Úrgangur frá hafnarsvæði (kg)

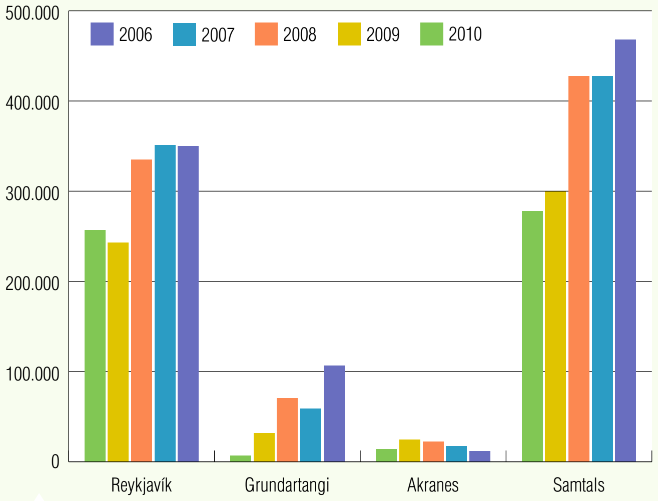

Mynd 9. **Úrgangur sem safnað er saman fyrir hafnarsvæði (kg) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Tafla 10. **Úrgangur sem safnað er saman fyrir hafnarsvæði árið 2010 og til samanburðar árið 2009**

		Reykjavík		Grundartangi		Akranes		Samtals	
		2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Úrgangstegundir	**Meðhöndlun**	**kg**	**kg**	**kg**	**kg**	**kg**	**kg**	**kg**	**kg**
Blandaður úrgangur	Förgun	19.966	17.024	6.910	11.210	13.120	13.430	39.996	41.664
Bylgjupappi	Endurvinnsla	1.860	0	0	0	0	0	1.860	0
Grófur úrgangur	Förgun	105.090	74.800	0	2.320	1.220	2.860	106.310	79.980
Hjólbarðar til förgunar	Förgun	55.150	103.870	0	0	0	3.300	55.150	107.170
Málmar	Endurvinnsla	16.500	25.340	0	5.580	0	2.980	16.500	33.900
Gler og postulín	Förgun	0	0	0	0	0	0	0	0
Timbur	Endurvinnsla	34.760	18.700	0	12.840	0	2.200	34.760	33.740
Timbur, litað og blandað	Endurvinnsla	19.480	3.270	0	0	0	0	19.480	3.270
Garðaúrgangur	Endurvinnsla	3.940	-	0	-	0	-	3.940	-
Úrgangur alls	–	**256.746**	**243.004**	**6.910**	**31.950**	**14.340**	**24.770**	**277.996**	**299.724**
Meðhöndlun		**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**	**%**
Úrgangur til förgunar		70	81	100	42	100	79	72	76
Úrgangur til endurvinnslu		30	19	0	58	0	21	28	24

Tafla 11. **Úrgangstegundir og magn sem nýtast sem hráefni hjá Faxaflóahöfnum árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

		2010	2009
Úrgangstegundir	**Meðhöndlun**	**Magn**	**Magn**
Hjólbarðar	Endurvinnsla (þybbur)	1.411 stk	1.863 stk
Fyllingarefni og jarðvegur frá framkvæmdum á höfuðborgar-svæðinu	Endurvinnsla (fyllingarefni)	65.000 m^3	100.000 m^3

Úrgangur – móttekinn og nýttur hjá Faxaflóahöfnum

Ýmsar tegundir efna sem teljast til úrgangstegunda hjá einum aðila eru fyrirmyndar hráefni hjá öðrum. Dæmi um þetta eru slitnir hjólbarðar og fyllingarefni og jarðvegur frá framkvæmdum. Faxaflóahafnir taka á móti töluverðu magni af hjólbörðum á hverju ári sem notaðir eru í þybbur á bryggjur. Á árinu 2010 var tekið á móti 1.411 stk. af hjólbörðum sem notaðar voru í þybbur hjá Faxaflóahöfnum.

Tafla 12. **Úrgangsolía og önnur spilliefni safnað saman á hafnarsvæði árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009
	Úrgangsolía [ltr.]	**Úrgangsolía [ltr.]**	**Önnur spilliefni [kg]**	**Önnur spilliefni [kg]**
Reykjavíkurhöfn	6.470*	8.444*	2.756	2.735
Akraneshöfn	1.000	1.800	0	820
Grundartangahöfn	0	0	0	0
Spilliefni alls	7.470	10.244	2.756	3.555

**Þar af 3.040 ltr. af olíumenguðum sjó árið 2010 og 6.600 ltr. árið 2009*

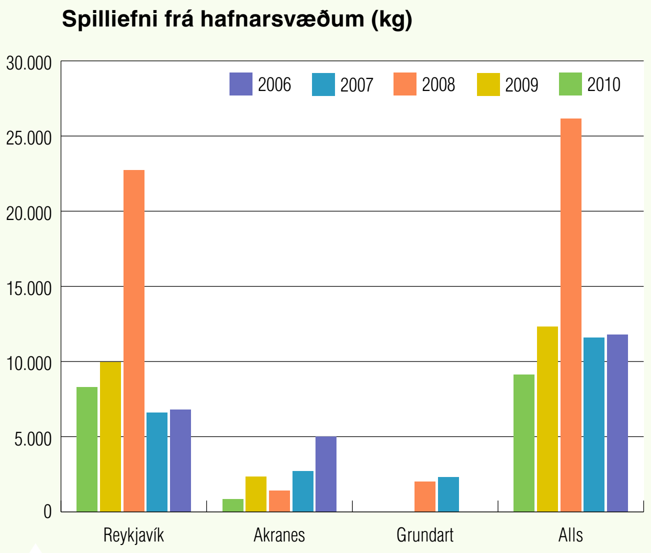

Mynd 10. **Spilliefni frá hafnarsvæðum (kg) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Haukur Már Hauksson

MENGUNARÓHÖPP

Lykiltalan á við um mengunaróhöpp á hafnarsvæði, þar sem olía eða önnur mengandi efni berast í sjóinn, við bryggju og baksvæði þeirra. Ef magn mengandi efna er yfir 100 ltr. ber að tilkynna það til Faxaflóahafna. Einnig ber að tilkynna óhöpp á skipum og bátum þar sem mengandi efni hafa lekið úr tilheyrandi umbúðum og geta valdið mengunaróhöppum. Þetta gildir bæði fyrir mengunaróhöpp sem verða við starfsemi Faxaflóahafna og þeirra sem leigja svæði af Faxaflóahöfnum. Haldið hefur verið utan um þau óhöpp sem tilkynnt hafa verið, en ekki er hægt að tryggja að öll óhöpp séu tilkynnt til Faxaflóahafna.

Eins og fram kemur í töflu 13 voru 9 mengunaróhöpp tilkynnt til Faxaflóahafna á árinu 2010 og 4 árið 2009.

Þau níu mengunaróhöpp tilkynnt á árinu 2010 eru eftirfarandi:

1. 100–200 ltr. af gasolíu lak í sjó í lok janúar
2. 10 ltr. af gasolíu lak á götu í febrúar
3. Olíuflekkur var á sjó í apríl
4. Olíuflekkur var í höfn vegna hreinsunar í maí
5. 50–60 ltr. af glussa lak í sjó í júní
6. Minniháttar brák á sjó þegar bátur sekkur 24. júlí
7. Minniháttar brák á sjó þegar bátur sekkur 25. júlí
8. Gasolía lak í sjó í lok júlí
9. Olíuflekkur var í höfn vegna hreinsunar í nóvember

Tafla 13. **Mengunaróhöpp tilkynnt til Faxaflóahafna árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

	2010	2009	2010	2009
	Fjöldi	**Fjöldi**	**Fjöldi / skipakomur yfir 100 tonn**	**Fjöldi / skipakomur yfir 100 tonn**
Tilkynnt óhöpp á landi	1	3	0,001	0,002
Tilkynnt óhöpp á sjó	8	1	0,005	0,001
Mengunaróhöpp alls	**9**	**4**	**0,006**	**0,003**

DÝPKUN HAFNA

Lykiltalan á við um umfang dýpkunar hafna og mögulega nýtingu þess efnis sem verður til við dýpkun þeirra. Dýpkun hafna getur krafist þess að fjarlægja þurfi mengað set sem koma þarf fyrir, t.d. í landfyllingum. Ávinningur við notkun dýpkunarefna til landgerðar er töluverður ef um tiltölulega ómengað efni er að ræða þar sem efnistaka og efniskaup sparast.

Magn dýpkunarefnis (m^3)

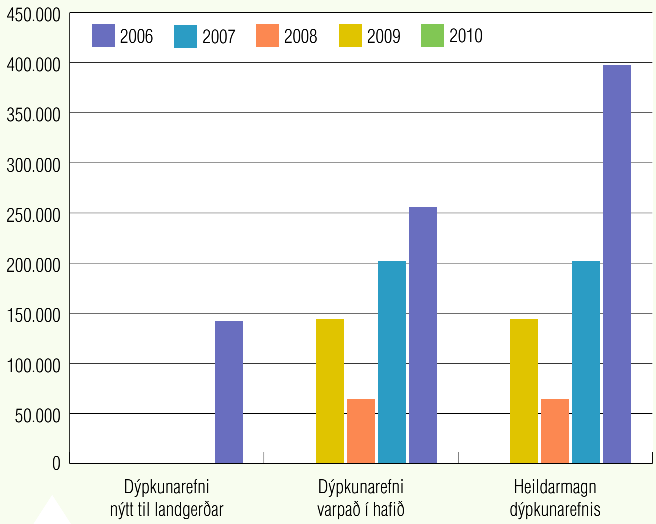

Mynd 11. **Magn dýpkunarefnis sem nýtt er til landgerðar og varpað er í hafið (m^3) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Tafla 14. **Magn dýpkunarefnis sem nýtt er til landgerðar og varpað er í hafið árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

	2010	2009
	m^3	m^3
Dýpkunarefni nýtt til landgerðar	0	0
Dýpkunarefni varpað í hafið	0	144.200
Heildarmagn dýpkunarefnis	0	144.200

LANDFYLLINGAR

Lykiltalan á við um landfyllingar sem eru hluti af stækkun hafnarsvæða og byggingu hafnarmannvirkja. Landfyllingar hafa áhrif á náttúrulega lögun hafnarinnar, auk þess að breyta samsetningu þeirra jarðefna sem eru til staðar innan hafnarsvæðisins (t.d. með endurnýtingu fyllingarefna og jarðvegs frá framkvæmdum).

Magn efna til landfyllinga (m^3)

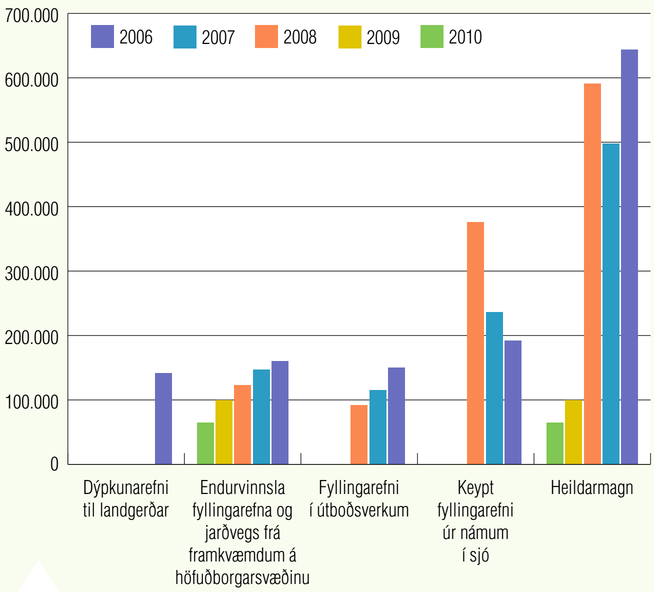

Mynd 12. **Magn efna til landfyllinga, áætluð skipting (m^3) árið 2010 og til samanburðar árin 2006 til 2009.**

Tafla 15. **Landsvæði til landfyllinga og magn og tegundir efna sem notuð voru til landfyllingar árið 2010 og til samanburðar árið 2009.**

		2010	2009
		Magn	Magn
Landsvæði til landfyllinga	ha	0,8	1
Magn efna til landfyllinga, áætluð skipting			
Dýpkunarefni til landgerðar	m^3	0	0
Endurvinnsla fyllingarefnis og jarðvegs frá framkvæmdum á höfuðborgarsvæðinu	m^3	65.000	100.000
Fyllingarefni í útboðsverkum	m^3	0	0
Keypt fyllingarefni úr námum í sjó	m^3	0	0
Heildarmagn efnis til landfyllinga	**m^3**	**65.000**	**100.000**

PIPAR\TBWA • SÍA • 111201